

Број: 01,02,03,04/6-05-1-2669/23

Сарајево, 23. 5. 2024.

PRIMLJENO: 31-05-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Izvješće sa službenog putovanja

18. plenarna sjednica Parlamentarne skupštine Mediterana

Braga (Republika Portugal), 14. – 16. svibnja 2024. godine

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) Nebojša Radmanović i članovi Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM): predsjedateljica Izaslanstva Rejhana Dervišević i zamjenici predsjedateljice Sredoje Nović i Vlatko Glavaš sudjelovali su na 18. plenarnoj sjednici PAM-a, koja je od 14. do 16. svibnja održana u Bragi (Republika Portugal).

Plenarno zasjedanje bilo je posvećeno ekonomskim izazovima u regiji Mediterana, prvenstveno inflaciji i zaprekama slobodnoj trgovini, kao i prognozama velikih međunarodnih financijskih institucija za ekonomski rast na globalnoj i regionalnoj razini.

Parlamentarci iz država članica PAM-a raspravljali su i o posljedicama rata u Ukrajini na globalnu sigurnost hrane i energije, učincima sankcija i prijetnji na slobodnu plovidbu i trgovinu u Crvenom moru u vezi s tekućim sukobom u Gazi, kao i o pitanju korištenja umjetne inteligencije u proizvodnim sektorima.

Za vrijeme zasjedanja održane su i sjednice triju stalnih odbora PAM-a: Stalnog odbora za političku i sigurnosnu suradnju, Stalnog odbora za ekonomsku, socijalnu i suradnju u području zaštite okoliša i Stalnog odbora za dijalog između civilizacija i zaštitu ljudskih prava.

Na sjednici Stalnog odbora za ekonomsku, socijalnu i suradnju u području zaštite okoliša predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević predstavila je, u svojstvu izvjestitelja Odbora, izvješće i prijedlog rezolucije na temu "Od desetljeća izgubljenih prilika do desetljeća transformacije i suradnje – globalne ekonomske perspektive 2023./2024. i budućnost euromediterranske i zaljevske regije".

U obraćanju u svojstvu izvjestitelja PAM-a za ekonomiju, predsjedateljica Izaslanstva PSBiH poručila je kako je ekonomska otpornost vitalno pitanje za svaku državu članicu ove međunarodne multilateralne organizacije, naglasivši da bi, za osiguravanje ekonomske otpornosti na izazove današnjice, bilo potrebno učinkovito rješavati problem fragmentacije globalne ekonomije te surađivati i zajednički usmjeravati ekonomske politike kojima će se rješavati postojeće strukturne neravnoteže i postići uravnotežen i održiv ekonomski rast.

Izražavajući nadu da će usvajanje rezolucije na ovu temu biti korak k ostvarivanju ekonomskog rasta u državama članicama PAM-a, gđa Dervišević kazala je kako se u izvješću o ekonomiji za 2023./2024. godinu analiziraju aktualni makroekonomski izazovi, naponi za oporavak nakon pandemije i globalni trendovi ekonomske politike koji će imati utjecaj na ekonomsku situaciju u euromediteranskoj i zaljevskoj regiji. Prema riječima gđe Dervišević, fragmentacija globalne ekonomije negativno utječe na trgovinske i investicijske tokove te odvraća vrijedne resurse potrebne za zelenu tranziciju, digitalnu transformaciju i ublažavanje/prilagodbu na klimatske promjene iz regija u kojima su najpotrebniji. Ocjenjujući da podaci ukazuju na to da vladajući makroekonomski izazovi nisu povezani s ekonomskim ciklusom, već su strukturalne prirode, gđa Dervišević preporučila je restrukturiranje političkih instrumenata s ciljem promicanja uravnoteženog i održivog ekonomskog rasta i smanjenja društveno-ekonomske nejednakosti.

Osim toga, rekla je Dervišević, izvješće sadrži i ključne preporuke te namjenske akcije za promicanje ekonomske dobrobiti i dugoročnog prosperiteta u regijama PAM-a. Kazala je da se u preporukama poziva na strukturalne reforme kako bi se potaknuo održivi ekonomski rast i razvoj, što uključuje jačanje globalnog lanca vrijednosti, transformaciju prehrambenih sustava i provedbu preporuka WestMED-a.

Također, u fokusu izvješća je i utjecaj krize u Crvenom moru na međunarodnu trgovinu i ekonomiju, kao i na smanjenje razine vode u Panamskom kanalu zbog klimatskih promjena.

Na 18. plenarnoj sjednici PAM-a sudionicima se obratio i predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović, koji je istaknuo značaj nastavka i ubrzanja procesa europskih integracija zemalja Zapadnog Balkana. U kontekstu suvremenih političkih i sigurnosnih prilika u Europi i svijetu, od velike je važnosti činjenica da postoji usuglašen stav svih balkanskih zemalja po pitanju europskog puta i zajedničke budućnosti. Radmanović je naglasio kako bi se punopravnim članstvom u Europskoj uniji stvorile pretpostavke za trajnu stabilnost, sigurnost i dodatno unaprjeđenje regionalne suradnje zemalja Zapadnog Balkana pod okriljem šire europske zajednice.

Prema njegovim riječima, Bosna i Hercegovina je odlučna i ustrajna na putu k Europskoj uniji, o čemu svjedoče rezultati postignuti u zadnje dvije godine. Također je izrazio nadu da će Bosna i Hercegovina imati snažniju podršku relevantnih političkih čimbenika u samoj Europskoj uniji kako bi što prije postala punopravna članica.

Na kraju svojeg izlaganja Radmanović je istaknuo važnost uspostave mira u svijetu te izrazio iskrenu nadu da će u skorijoj budućnosti doći do deeskalacije svih ratnih sukoba i povratka dijalogu, jedinom ispravnom načinu rješavanja međusobnih nesuglasica.

Predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH održao je i bilateralne sastanke s visokim dužnosnicima Portugala, Crne Gore i Kraljevine Maroko.

Glavna tema razgovora s predsjednikom Parlamenta Portugala, Joseom Pedrom Aguiar-Brancom, bila je politička situacija na Zapadnom Balkanu. Predsjednik Parlamenta Portugala naglasio je da je Bosni i Hercegovini mjesto među punopravnim članicama Europske unije, istaknuvši da BiH na europskom putu može računati na iskrenu podršku Portugala.

U razgovoru s predsjednikom Skupštine Crne Gore, Andrijom Mandićem, glavne teme razgovora bile su učvršćivanje prijateljskih odnosa, kao i zajednički europski put. Predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović istaknuo je značaj međusobne suradnje, zajedničkih projekata, ali i zajedničkog europskog puta dviju zemalja.

Predsjednik Skupštine Crne Gore istaknuo je da je Crna Gora predvodnica u europskim integracijama i da očekuje skoriji ulazak u Europsku uniju. Naglasio je važnost jedinstva zemalja Zapadnog Balkana po pitanju europskog puta i integriranja u zajedničko tržište, kao i značaj zajedničkih projekata koji bi omogućili bolju povezanost dviju zemalja.

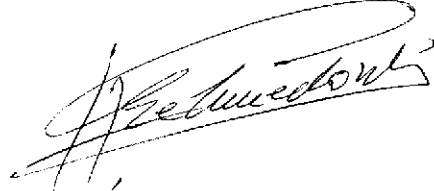
Sugovornici su istaknuli da su zajednički infrastrukturni projekti od velikog značaja i da je potrebno što hitnije rekonstruirati magistralnu cestu Plužine – Foča. Na kraju su izrazili veliko zadovoljstvo povodom susreta te se usuglasili da su odnosi dviju zemalja na visokoj razini.

Na sastanku s predsjednikom PAM-a i predsjednikom gornjeg doma Parlamenta Kraljevine Maroka, Enaamom Mayarom, rečeno je da se i zemlje koje sudjeluju u radu PAM-a suočavaju sa suvremenim globalnim izazovima te da ovakvi međunarodni skupovi imaju izuzetno veliki značaj. Budući da u radu PAM-a sudjeluje više od 30 zemalja s tri kontinenta, ovakvi su događaji odlična prilika za razmjenu različitih mišljenja i iskustava, kao i za građenje i dodatno jačanje veza između zemalja sudionica.

Plenarnoj sjednici Parlamentarne skupštine Mediterana, osim predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojše Radmanovića i članova Izaslanstva PSBiH u PAM-u: predsjedateljice Rejhane Dervišević te zamjenika predsjedateljice Sredoje Novića i Vlatka Glavaša, bili su nazočni i: predstojnik Ureda predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Strahinja Savić, tajnica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Enida Mehmedovski, iz protokola Sektora za međunarodne odnose i protokola Tajništva Parlamentarne skupštine BiH Una Čardžić te prevoditeljice u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Tajništva Parlamentarne skupštine BiH Amila Kličić i Dubravka Ištuk-Pavlović.

Izvešće pripremila:

Enida Mehmedovski

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Zajedničkom povjerenstvu za europske integracije PSBiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću Tajništva PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol Tajništva PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH